

Odpowiedzialność użytkownika i wydawcy prasy internetowej za naruszenie dóbr osobistych

ARLETA STEFANIAK

Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie

Streszczenie

Celem niniejszego artykułu jest omówienie zagadnienia związanego z odpowiedzialnością użytkownika Internetu, administratora jak i usługodawcy za naruszenie dobra osobistego w komentarzach zamieszczanych pod artykułami zamieszczanymi na stronach internetowych gazet.

Słowa-klucze: dobra osobiste, odpowiedzialność, wydawca prasy, użytkownik Internetu, Internet, sankcja

Abstract

Responsibility of the user and the publisher's web press for violation of personal rights

The purpose of this article is to discuss issues related to the responsibility of the Internet user, administrator and service providers for violation of personal rights in comments posted under Articles your submissions on the websites of newspapers.

Keywords: personal rights, responsibility, publisher of the press, Internet user, Internet, sanction

Internet oferuje coraz więcej usług internetowych mających na celu usprawnienie przepływu informacji i komunikacji we współczesnym świecie. Wśród tych usług znajdują się: poczta elektroniczna, aukcje internetowe, sklepy internetowe oraz strony internetowe umożliwiające dyskusje poprzez grupy i fora dyskusyjne oraz portale społecznościowe. Ponadto prawie każde przedsiębiorstwo posiada stronę internetową, która jest głównym elementem stanowiącym jego reklamę. W sieci pojawia się coraz więcej informacji, publikacji, które każdy użytkownik Internetu może ocenić i skomentować. Dzięki takiej konstrukcji oferowane usługi przez Internet stały się pewnego rodzaju medialnym forum, często pozornie zapewniającym anonimowość jego użytkownikom, na którym nierzadko dochodzi do naruszenia dóbr osobistych.

Należy jednak mieć na uwadze, że dobra osobiste człowieka podlegają ochronie prawnej. Zgodnie z art. 23 kodeksu cywilnego¹ dobrami osobistymi są w szczególności: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza, racjonalizatorska. Niniejszy katalog dóbr osobistych, jest katalogiem otwartym, a w orzecznictwie jak i w doktrynie można znaleźć wiele innych dóbr osobistych podlegających ochronie prawnej, które nie zostały ujęte w kodeksie cywilnym.

Najbardziej typowymi sytuacjami naruszenia dóbr osobistych na stronach internetowych są m.in. odnoszenie się do komentarzy zamieszczonych przez wcześniejszych użytkowników poprzez przypisywanie tej osobie cech i właściwości, które mogą ją poniżyć w opinii publicznej epatowanie wulgaryzmami i obelgami, określeniami pejoratywnymi w stosunku do autora artykułu lub autora wcześniejszego komentarza sugerowanie do podejmowania działań nagannych moralnie (sprzecznych z prawem)².

Pomimo tego, że Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej gwarantuje prawo do swobodnej wypowiedzi³, to prawo nie może chronić osób, które naruszają prawa innych osób od odpowiedzialności za wypowiedziane słowa. W momencie naruszenia dobra osobistego, odpowiedzialność ponosi osoba, która tego naruszenia dokonała. W przypadku usług internetowych głównym problemem jest znalezienie osoby, która tego czynu dokonała jak i osób, które są odpowiedzialne za zaistniałą sytuację. W dalszej części artykułu zostaną szczegółowo omówione kwestie związane z odpowiedzialnością wydawcy, administratora i usługodawcy jak i samego użytkownika za naruszenie prawa osobistego danej poszkodowanej osoby.

¹ Art. 23, Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks Cywilny, Dz. U z 2014 r. poz 1844

² M. Brzozowska, *Naruszenie dóbr osobistych w Internecie na forach internetowych*, Monitor Prawniczy 2014, Nr 22, str. 3, Legalis

³ Art. 54, Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. z 2009 r., Nr 114, poz. 946.

I. ODPOWIEDZIALNOŚĆ UŻYTKOWNIKA INTERNETU ZA NARUSZENIE DOBRA OSOBISTEGO

Główną odpowiedzialność za dokonanie wpisów, czy też umieszczanie wypowiedzi obrażających osoby trzecie na stronach internetowych ponosi bezpośredni sprawca naruszenia, czyli osoba, która sporządziła i umieściła bezprawny wpis w Internecie⁴. Wobec takiej osoby mają zastosowane sankcje przewidziane w kodeksie karnym z tytułu zniesławienia (art. 212 § 2 k.k.), publicznego nawoływania do popełnienia przestępstwa (art. 126a k.k.) oraz kierowania gróźb karalnych (art. 190 § 1 k.k.)⁵.

Użytkownicy Internetu często czują się anonimowo korzystając z usług internetowych, a w szczególności kiedy dokonują wpisów na forach internetowych pod pseudonimem lub nickiem. Każdy użytkownik dokonujący wpisu z urządzenia elektronicznego (komputer, telefon) może zostać zlokalizowany przez osoby do tego uprawnione. Taką osobą jest administrator strony internetowej, który posiada dane techniczne tj. adres IP komputera, z którego został dokonany bezprawny wpis albo dane osobowe tj. imię i nazwisko, adres użytkownika czy adres poczty e-mail⁶.

Dane osobowe użytkownika dla administratora strony internetowej są łatwo dostępne i nie budzą wątpliwości co do danych mających na celu określić tożsamość użytkownika naruszającego dobro prawne osoby trzeciej. Wątpliwości budzi adres IP jako źródło informacji o osobie, która dokonała bezprawnego wpisu w Internecie – na stronie internetowej czy na forum grupowym. Na ten temat wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny, uznając, że za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Według sądu, tam gdzie adres IP jest na dłuższy okres czasu lub na stałe przypisany do konkretnego urządzenia, a urządzenie to przypisane jest konkretnemu użytkownikowi, należy uznać, że stanowi on daną osobową, ponieważ stanowi informację, umożliwiającą identyfikację konkretnej osoby fizycznej⁷.

Następną wątpliwą kwestią wartą rozważenia jest problem związany z brakiem możliwości przypisania czynu karalnego jednej osobie, w przypadku jeśli z danego komputera korzysta większa liczba osób. Podkreślić należy, że numer IP nie jest przypisywany bezpośrednio do jednego komputera. Może on się dowolnie często zmieniać (np. przy każdym wejściu do sieci Internet) jak również kilka urządzeń może dzielić jeden publiczny adres IP. Kwestie te nie są jeszcze uregulowane i istnieje ryzyko, że osoba odpowiedzialna za naruszenie dobra osobistego w Internecie nie zostanie pociągnięta do

⁴ Wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 20 lutego 2014 r., Sygn. akt I ACa 1047/13, Legalis.

⁵ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny, Dz. U. z 2016 poz. 437.

⁶ M. Brzozowska, *Naruszenie dóbr osobistych ...*, dz. cyt.

⁷ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 maja 2011 r., sygn. akt I OSK 1079/10, Legalis.

odpowiedzialności cywilnej lub karnej⁸. Pomimo tego, że każdy komputer lub inne urządzenie elektroniczne np. telefon, pozostawia w Internecie po sobie ślad w postaci IP urządzenia, za pomocą którego można ustalić urządzenie, z którego dokonano wpisu, to należy mieć na uwadze, że numery IP odnoszą się do oznaczenia urządzeń, a nie osób i same w sobie nie niosą informacji o konkretnej osobie⁹.

NSA wskazał, że sam adres IP urządzenia elektronicznego nie wystarcza do wskazania osoby, która z niej korzystała ale w zestawieniu z innymi informacjami pozwala przypuszczać, że jej tożsamość można ustalić¹⁰.

II. UPRAWNIENIA ADMINISTRATORA STRONY INTERNETOWEJ GAZETY

W momencie pojawienia się wpisu naruszającego dobro osobiste osoby trzeciej na stronie internetowej, osoba pokrzywdzona będzie chciała uzyskać informacje na temat osoby, która dokonała niezgodnego z prawem wpisu na jej temat. Zgodnie z konstytucyjnym prawem do obrony, pokrzywdzony ma prawo uzyskania danych osobowych sprawcy¹¹.

Zbieranie i utrwalanie adresu IP jest jedną z czynności, którą administratorzy zobowiązani są wykonywać, właśnie w celu zapewnienia możliwości identyfikacji jednostki, która dokonywała operacji w danym serwisie internetowym oraz umożliwienia dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia dóbr osobistych czy po prostu prowadzenia właściwej administracji stron chociażby for internetowych¹².

Administratorzy zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych¹³ w takiej sytuacji odsyłają pokrzywdzonego na drogę postępowania cywilnego lub karnego. Pokrzywdzony ma prawo uzyskać informacje na temat sprawcy w dwóch przypadkach. Po pierwsze kiedy konieczność uzyskania tej informacji jest niezbędna w celu spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (art. 23 ust 1 pkt. 2) oraz dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której

⁸ *Odpowiedzialność użytkownika za naruszenie dobra osobistego w Internecie*, 11.05.2015, [online:] www.copiszczywprawie.pl [dostęp 14.05.2015].

⁹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 lutego 2010 r., sygn. akt II SA/Wa 1598/09, Legalis.

¹⁰ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 maja 2011, sygn. akt I OSK 1079/10, Legalis

¹¹ Art. 42, Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja..., dz. cyt.

¹² Art. 21 ust 1, Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204 ze zm.).

¹³ Art. 15, Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5)¹⁴. Dlatego to administrator musi zweryfikować czy wniesiony wniosek o udostępnienie informacji na temat sprawcy jest usprawiedliwiony i czy udzielając takiej informacji nie naruszy praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Jak zauważył Sąd Najwyższy nie ma wyraźnego przepisu ustawowego nakładającego na administratora strony internetowej wymóg umożliwienia dostępu do zgromadzonych danych usługobiorców w postaci ich adresów IP. Kwestia ta pozostaje w gestii administratora strony (usługodawcy)¹⁵.

Administrator musi liczyć się z odpowiedzialnością cywilną za naruszenie dobra osobistego w postaci tajemnicy korespondencji. Zwolnienie z tajemnicy korespondencji może nastąpić tylko zgodnie z prawem. Przepisem prawnym regulującym niniejszą kwestię jest art. 23 ust. 1. ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 21 ust 1. ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Zgodnie z powyższymi przepisami przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, także wtedy gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa albo jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą. Także wtedy gdy jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego lub dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą¹⁶.

Ponadto w przypadku uzyskania przez usługodawcę wiadomości o korzystaniu przez usługobiorcę z usługi świadczonej drogą elektroniczną niezgodnie z regulaminem lub z obowiązującymi przepisami (nieдозwolone korzystanie), usługodawca może przetwarzać dane osobowe usługobiorcy w zakresie niezbędnym do ustalenia odpowiedzialności usługobiorcy, pod warunkiem że utrwali dla celów dowodowych fakt uzyskania oraz treść tych wiadomości. Usługodawca może powiadomić usługobiorcę o jego nieuprawnionych działaniach z żądaniem ich niezwłocznego zaprzestania¹⁷.

Dlatego pokrzywdzony chcący uzyskać informacje na temat osoby, która dokonała naruszającego jej prawa i wolności wpisu na stronie internetowej, we wniosku musi uprawdopodobnić, że wnioskowane dane są mu potrzebne dla realizacji własnych interesów, także faktycznych¹⁸. Wniosek o udostępnienie danych powinien być konkretny,

¹⁴ Art. 23 ust 1 pkt 2 i 5, Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie ..., dz. cyt.

¹⁵ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2011 r., Sygn. akt IV CSK 665/10, <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo>.

¹⁶ Art. 23 ust 1, Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie ..., dz. cyt.

¹⁷ Art. 21 ust 1, Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu ..., dz. cyt.

¹⁸ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 marca 2011 r., Sygn. akt II OSK 44/10, Legalis.

indywidualny, wiarygodny i uzasadniony¹⁹. Wnioskodawca powinien wykazać, że racje stojące za wnioskiem o udostępnienie danych osobowych mają podstawę w normach konstytucyjnych, a ponadto iż przeważają nad prawem do prywatności (art. 47) oraz wolnością i tajemnicą komunikowania (art. 49)²⁰.

Zgodnie z art. 18 ust 6. ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną usługodawca nieodpłatnie udostępnia dane, organom państwa uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań. Przepis ten jednak nie reguluje kwestii udostępniania takich informacji osobom prywatnym. Oznacza to, że administrator może odmówić udostępnienia danych osobowych sprawcy pokrzywdzonemu. Uniemożliwia to osobie pokrzywdzonej wstąpienie na drogę postępowania cywilnego lub karnego. Brak wskazania osoby (pозwanego) zgodnie z art. 130 k.p.c. jest brakiem formalnym pisma²¹ i wniosek taki podlega zwróceniu powodowi. W związku z czym dostęp do informacji na temat osoby, która dokonała naruszenia prawa swoim wpisem na stronie internetowej, wydaje się niezbędny aby móc wytoczyć postępowanie cywilne wobec tej osoby. Z drugiej jednak strony, administrator nie ma gwarancji, że dana osoba, po uzyskaniu informacji na temat sprawcy, wykorzysta uzyskane dane w celu wytoczenia powództwa. Kwestia ta w dalszym ciągu wymaga pewnego uregulowania w prawodawstwie.

Osoba pokrzywdzona, która uzyska odmowę administratora na udostępnienie danych osobowych sprawcy, powinna złożyć wniosek do GIODO (Główny Inspektor Danych Osobowych), który ma uprawnienia do wydania decyzji zobowiązującej administratora do udostępnienia wnioskowanych przez pokrzywdzonego danych osobowych²². Uzyskując zgodę Głównego Inspektora Danych Osobowych, pokrzywdzony ma prawo uzyskać informacje na temat sprawcy od administratora. We wniosku kierowanym do administratora strony internetowej, pokrzywdzony powinien zamieścić informacje o uzyskanej zgodzie wraz z kserokopią niniejszej zgody.

III. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ADMINISTRATORA I USŁUGODAWCY

Administrator jest osobą odpowiedzialną za moderowanie forum jak i zbieranie oraz przechowywanie danych osobowych, osób zamieszczających wpisy na stronie internetowej materiałów prasowych. Administrator ponosi odpowiedzialność cywilną jak i karną za zaniechania np. usunięcia wpisu naruszającego dobro osobiste osoby trzeciej. Zgodnie z orzecznictwem sądowym, jeżeli na skutek wprowadzenia do portalu internetowego określonej treści (wpisu, obrazu, dźwięku) doszło do naruszenia dóbr osobistych, osoba

¹⁹ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 07 października 2011 r., Sygn. akt II SA/Wa 364/11, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/1BC8ECC525>.

²⁰ Art. 47 i 49, Ustawa z dnia 02 maja 1997 r. - Konstytucja ..., dz. cyt.

²¹ Art. 130, Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r., - Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. z 2016 poz. 437.

²² Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego ..., dz. cyt.

dotknięta tym naruszeniem może żądać od osoby, której zachowanie uniemożliwiło rozpowszechnienie tej treści, aby zawiadomiła podmiot zarządzający portalem, że zamieszczona na nim treść narusza jej dobra osobiste²³.

Dopóki zatem administrator nie zostanie poinformowany o bezprawnym charakterze treści stworzonych przez użytkownika, to nie ponosi odpowiedzialności. Natomiast w momencie gdy, administrator dowie się o tym bezprawnym charakterze, to również może uniknąć odpowiedzialności, ale tylko wtedy, gdy po uzyskaniu informacji niezwłocznie uniemożliwi dostęp do tych danych²⁴.

Warto przy tym zwrócić uwagę, że w myśl art. 15 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną podmiot, który świadczy usługi określone w art. 14 w/w ustawy, czyli w szczególności administrator, nie jest obowiązany do sprawdzania przekazywanych, przechowywanych lub udostępnianych przez niego danych²⁵.

Jeśli natomiast administrator zaniecha usunięcia wpisów naruszających dobra osobiste osób trzecich jego odpowiedzialność można rozpatrywać w kilku przesłankach. Za nieusunięcie bezprawnych treści ze strony internetowej ponosi odpowiedzialność deliktową (art. 415 k.c.)²⁶. W doktrynie i orzecznictwie na gruncie odpowiedzialności cywilnej wskazuje się na możliwość ponoszenia odpowiedzialności jako pomocnika również w wypadku niedbalstwa z jakim w tym wypadku mamy do czynienia²⁷.

Druga przesłanka zaś odwołuje się do pomocnictwa, poplecznictwa lub podżegania. Kwestia ta ma o tyle istotne znaczenie, że różnie kształtować może się wymóg zawinienia, a nadto przy pomocnictwie rodzi się pytanie, czy daną sytuację nie lepiej opisywałoby zjawisko poplecznictwa (pomocy po popełnieniu czynu). Konieczne jest rozważanie okoliczności faktycznych konkretnego przypadku²⁸. Jeżeli administrator danych zniesławiających (znieważających) zaniecha niezwłocznego ich usunięcia z zasobów serwera, mając świadomość ich bezprawnej treści, zanim staną się one ogólnie dostępne, może narazić się na odpowiedzialność karną za pomocnictwo do wymienionych przestępstw²⁹.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntował się pogląd, że ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną nie reguluje podstaw odpowiedzialności usługodawców, lecz jedynie określa przesłanki, których spełnienie zwalnia ich z odpowiedzialności³⁰.

²³ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2015 r. Sygn. akt II CSK 747/13, Biuletyn Sądu Najwyższego 2015, nr 2.

²⁴ ²⁴ Ł. Goździaszek, *Prawo blogosfery*, Legalis.

²⁵ Art. 14 i 15, Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204 ze zm.).

²⁶ Ł. Goździaszek, *Prawo...*, dz. cyt.

²⁷ M. Z. Zieliński, *Odpowiedzialność deliktowa*, Lex.

²⁸ M. Z. Zieliński, *Odpowiedzialność...*, dz. cyt.

²⁹ P. Tobiczek, *Odpowiedzialność dostawców*, s. 28 -30.

³⁰ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2013 r., Sygn. akt IV CSK 270/12, Legalis.

Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną usługodawca nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli nie wiedział o bezprawnym charakterze danych, a w razie powzięcia wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze danych, niezwłocznie uniemożliwił dostęp do nich. W takim stanie rzeczy Sąd Najwyższy wskazał, że podjęcie w konkretnej sprawie rozważań na temat ewentualnej odpowiedzialności pozwanego jako prowadzącego stronę internetową stałoby się celowe dopiero po ustaleniu, że doszło do bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powoda. Z tego względu badanie tego aspektu odpowiedzialności należało poprzedzić rozstrzygnięciem niestwierdzenia (lub stwierdzenia), że wypowiedź zamieszczona na stronie internetowej narusza bezprawnie dobra osobiste powoda³¹. Jak już wcześniej podkreślono, decyzję o tym czy wpis narusza dobro osobiste osoby trzeciej podejmuje sam administrator strony internetowej.

Jednak zaznaczyć należy, że podmiot, który świadczy usługi przewidziane w art. 12–14 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, nie jest obowiązany do sprawdzania przekazywanych, przechowywanych lub udostępnianych przez niego danych, o których mowa w tych przepisach. Nie jest zatem obowiązany do kontroli treści wypowiedzi umieszczanych przez internautów na forum dyskusyjnym. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, jego odpowiedzialność za bezprawne naruszenie cudzych dóbr osobistych – zarówno osób trzecich jak i usługobiorców – ma miejsce tylko wtedy, gdy wie o bezprawnym charakterze danych zamieszczonych przez usługodawcę lub związanej z nimi działalności, a w razie otrzymania urzędowego zawiadomienia lub uzyskania wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze danych, nie uniemożliwi niezwłocznie dostępu do nich³².

W konsekwencji oznacza to, że administrator przy ocenie wpisu internetowego powinien uwzględnić również kontekst sytuacyjny, w którym zostały wypowiedziane słowa. Ochrona przysługuje niezależnie od formy wypowiedzi, choć jej zakres zależy od tego, czy wypowiedź dotyczy faktów czy też stanowi opinię. Według orzecznictwa sądowego z zachowania sprawcy musi wynikać, że celem o jest oddziaływanie na psychikę osób trzecich, a nie wyrażanie choćby najbardziej bulwersującego poglądu na jakiś temat. Wszystkie powyższe wypowiedzi mogą być wprowadzić w odczuciu społecznym wysoce nieakceptowane, jednakże formułowane one były w określonych kontekstach, w ramach których prowadzone były dyskusje na forach internetowych, o których to dyskusjach przecież wiadomo, że ich uczestnicy reprezentują różny poziom³³.

Ponadto w orzecznictwie sądów karnych pojawił się pogląd, że krytyka w sieci nie zawsze musi skutkować odpowiedzialnością karną³⁴. Charakter dyskusji na forum internetowym uzasadnia większe niż przeciętne przyzwolenie na ostrzejsze i przejawione opinie, mieszczące się jednak w dopuszczalnej formule. W dopuszczalnej

³¹ Tamże.

³² Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 lipca 2011 r., Sygn. akt IV CSK 665/10, Legalis.

³³ Wyrok Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 19 kwietnia 2010, Sygn. akt II K 245/09, Legalis.

³⁴ Wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 03 lutego 2014 r., sygn. akt: VI K 445/13, Legalis.

formule pozostają zaś opinie stanowiące wyraz subiektywnego punktu widzenia ich autora i mieszczące się w granicach krytyki, nawet gdy okazują się być niesprawiedliwe³⁵.

Powyższa kwestia znalazła także uregulowanie w wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W świetle orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka brak obowiązku administratora kontrolowania wpisów zamieszczanych na portalu internetowym, nie jest równoznaczny z całkowitym zwolnieniem z odpowiedzialności za nie sprawdzanie przekazywanych, przechowywanych lub udostępnianych danych³⁶. Jak wskazuje Goździaszek obecnie nie ma dobrych mechanizmów służących celom o jakich mówi art.15 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Nawet gdyby mechanizm ten opierał się na analizowaniu przez człowieka wszystkich komentarzy użytkowników pod kątem ich bezprawności, to i tak z uwagi na płynność granicy, której przekroczenie powoduje odpowiedzialność karną lub cywilną, zaistniałoby w tym zakresie sporo wątpliwości. Niewątpliwie ochrona dóbr osobistych w komentarzach dodawanych na masową skalę w portalu wymagałaby wypracowania standardów kontrolnych w tym zakresie pozwalających automatycznie odrzucić na wstępie podejrzane komentarze, a dopiero w kolejnym etapie selekcji zapewnić ich merytoryczne badanie, co aktualnie jest mało realne³⁷.

IV. PODSUMOWANIE

Celem artykułu było przeanalizowanie odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych w Internecie. W świetle przeprowadzonej analizy zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi, odpowiedzialność za wpis na stronie internetowej naruszający dobro osobiste osoby trzeciej, ponosi sprawca czynu, czyli osoba, która ten wpis zamieściła na stronie. Administrator strony ponosi odpowiedzialność tylko w momencie, kiedy wiedząc o bezprawnym wpisie nie usunął go ze strony internetowej.

Pokrzywdzony ma prawo uzyskać informacje od administratora na temat danych osobowych sprawcy (imienia, nazwiska, adresu IP z którego dokonano wpisu etc.). Jeśli administrator odmówi udostępnienia żądanych danych, pokrzywdzony powinien skierować wniosek do GIODO w celu uzyskania zgodny na dostęp do takich informacji. Zgodnie bowiem z ustawą o świadczeniu usług drogą elektroniczną usługodawca nie jest zobowiązany do przekazywania, przechowywania lub udostępniania zebranych przez niego danych.

W momencie uzyskania zgody od GIODO, administrator takie informacje musi udostępnić. Podkreślić należy, że sam adres IP urządzenia elektronicznego, z którego dokonano wpisu, nie wystarczy do wskazania osoby, która z niego korzystała. Jednak w

³⁵ Wyrok Sądu Rejonowego w Świdnicy..., dz. cyt.

³⁶ Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 10 października 2013 r., Nr 64569/09, www.hdoc.echr.coe.int.

³⁷ Ł. Goździaszek, *Prawo...*, dz. cyt.

zestawieniu z innymi informacjami pozwala przypuszczać, że danego czynu dokonała dana osoba.

Literatura

1. Brzozowska M., *Naruszenie dóbr osobistych w Internecie na forach internetowych*, Monitor Prawniczy 2014, Nr 22, Legalis.
2. Goździaszek Ł., *Prawo blogosfery*, Wydawnictwo CH. Beck. Warszawa 2014, Legalis.
3. *Odpowiedzialność użytkownika za naruszenie dobra osobistego w Internecie*, 11.05.2015, [online :] www.copiszczywprawie.pl [dostęp 14.05.2015].
4. Tobiszczyk P., *Odpowiedzialność dostawców usług hostingowych z tytułu naruszenia dóbr osobistych*, Prawo Mediów Elektronicznych 2012, Nr 4.
5. Zieliński M. Z., *Odpowiedzialność deliktowa pośredniczących dostawców internetowych. Analiza prawnoporównawcza*, Lex-el 2012.
6. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks Cywilny, Dz. U z 2014 r. poz 1844.
7. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. z 2016 poz. 437.
8. Ustawa z dnia 02 maja 1997 r. - Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, (Dz. U. z 1997, nr 78, poz. 483).
9. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny, Dz. U. z 2016 poz. 437.
10. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.).
11. Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2002 r. Nr 144, poz. 1204 ze zm.).
12. Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 10 października 2013 r., Nr 64569/09, www.hdoc.echr.coe.int.
13. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2015 r. Sygn. akt II CSK 747/13, Biuletyn Sądu Najwyższego 2015, nr 2.
14. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2013 r., Sygn. akt IV CSK 270/12, Legalis.
15. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 lipca 2011 r., Sygn. akt IV CSK 665/10, Legalis.
16. Wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 20 lutego 2014 r., Sygn. akt I ACa 1047/13, Legalis.
17. Wyrok Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 03 lutego 2014 r., sygn. akt: VI K 445/13, Legalis.
18. Wyrok Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 19 kwietnia 2010, Sygn. akt II K 245/09, Legalis.
19. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 marca 2011 r., Sygn. akt II OSK 44/10, Legalis.
20. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 maja 2011, sygn. akt I OSK 1079/10, Legalis.
21. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 07 października 2011 , Sygn. akt II SA/Wa 364/11, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/1BC8ECC525>.
22. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 lutego 2010 r., sygn. akt II SA/Wa 1598/09, Legalis.